Katalikai turi suprasti, kad jų sukos ir pasiženintimas del katalikų spaudos sustiprinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinių indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pakol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atatiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skaityti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

DARBININKAS

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Švento Juozapo Darbininkų Sąjungos.

DARBININKAS
EINA
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams $4.50
Užrubežy metams $5.00
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 115. UTARNINKAS, SPALIŲ 16 D., 1923. *Kaina 4 centai*

Darbas ir koperacija

DARBININKŲ KANDIDATAS.

Meksiko Darbo Partija — Partido Laborista paskyrė generolą Plutarco Elias Calles kandidatu į prezidentus. Dabar generolas yra prezidento Obregono kabinete, vidurinių reikalų ministeriu. Rinkimai įvyks birželio mėnesyje 1924 m. Darbo Partija pradėjo rengtis prie smarkios kampanijos. Meksike prezidentas renkamas šešiems metams ir senasis prezidentas neturi teisės antru kartu kandidatuoti.

Yra numatoma, kad Darbo Partijos kandidatas bus ir Kooperatyvės Partijos — Cooperatista Partido remiamas.

BANDYS ATSTEIGTI PARTIJĄ.

Farmer-Labor partija Illinois valstijoj tapo sugriauta pereitą liepos mėnesį laike darbininkų suvažiavimo, kurin buvo įleistas bolševikuojantis gaivalas. Tasai gaivalas triukšmu paėmė suvažiavimą ir rimtesnieji veikėjai pasitraukė. Demoralizacija buvo prasidėjus Farmer-Labor partijoj. Todel buvo sušauktas jos suvažiavimas ir nutarta tvarkyti. Buvo apgailestauta kam Maskvos agentai buvo įleisti į liepos mėnesio suvažiavimą. John Fitzpatrick, kurs yra Illinois valstijos Darbo Federacijos prezidentas, išrinktas vyriausiu organizatorium.

DARBININKO DALIS.

WASHINGTON. — John M. Gries, vienas iš komercijos departmento augštų valdininkų aprokavo namų statymo išlaidas. Jo aprokavimu išėjo, kad darbininko dalis namus statant yra 26 nuoš. Ir taip jei namas pastatyti atseina $5,000, tai darbininkai iš tos sumos gauna $1,3000. Kitos išlaidos šitaip dalinasi: materijolas paima 29.3 nuoš., lotas 19 nuoš., kontraktorius 12.6 nuoš., finansavimas 6.7 nuoš., architektas ir real estate agentas 6,4 nuoš.

Šitos skaitlinės yra pasitikėtinos. Dabar galima matyti kam tenka lūto dalis iš namų statymo, kurio dalį reikėtų apkarpyti, kad papiginus namus?

STREIKAS PASIBAIGĖ.

PROVIDENCE, R. I.—Warwick dirbtuvių darbininkų streikas pasibaigė. Streikavo 750 audėjų. Darbininkai laimėjo. Algos pakeltos ant 15 nuoš. ir padaryta daug kitų pagerinimų.

PAVOJINGON KELIONĖN

Sibiro kooperatoriai, prigulį prie Rusijos kooperatorių Centrosojuzo, veda pirklybą su Anglija per Šiaurės ledinį vandenyną. Pastaruoju laiku iš Anglijos išplaukė trečioji ekspedicija. Toji ekspedicija susideda iš dviejų prekinių laivų, vienos baržos, vieno vilklaivio ir vieno pasažierinio laivo Co-operator. Pastarasis laivas tapo pabūdavotas Anglijoj mieste Hull, 1923 metais, kooperatyviškoj laivų dirbtuvėj.

Šitoji ekspedicija išsivežė iš Anglijos kooperatyvių sandėlių tūkstančius tonų audimo, kavos, arbatos, koko, mašinų ir kitokių gėrybių. Pernai buvo padaryta panaši ekspedicija, bet šiemet toji ekspedicija dvigubai didesnė.

PRITRUKO VANDENS.

HOLYOKE, Mass. — Popieros dirbtuvė turėjo sustoti del vandens nusekimo. Šiemet jau 11-tu sykiu pritrūko vandens jėgos.

PAVOJUS MIESTUI.

LYNN, Mass. — Šitas pramoningas miestas ėmė smukti. Per pastaruosius penkis metus 17 pramoninių firmų užsidarė arba perkėlė savo skyrius kitur. Didžiausia pramonė yra čeverykų dirbtuvės. Kaikurios likusios plenuoja kraustytis. Tai miesto valdžia, gyventojai, unijos ne juokais susirūpino ir daro žygius, kad pramonę sulaikyti.

SPAUSTUVIŲ DARBININKŲ KOVA.

Suv. Valstijų ir Kanados spaustuvių darbininkai yra pasiryžę išsikovoti 44 valandų darabo savaitę. Dabartiniu laiku 2,365 darbininkų įvairiose vietose streikuoja del tos priežasties. Kova prasidėjo gegužio m. 1921 m. Daugelyje vietų jau tikslas atsiektas.

Streikams ėmti spaustuvių darbininkai yra sudėję $15,810,503, streiko benefitais išmokėta $14,673,565. Pirmiau streikams darbininkai dėjo po 5c. mėnesyje. Dabar deda po 2c. ir sudeda $217,000 mėnesyje.

Kova tebeina Pennsylvanijoj, Ontarijoj ir Quebec'e. Pennsylvanijoj streikuoja 419 darbininkų, Ontarijoj 446 ir Quebec'e 247.

8-NIŲ VALANDŲ DIENA.

CUMBERLAND, Md.—Kelly Springfield Tire kompanija įvedė aštuonių valandų darbo dieną.

Vokietijoj įvesta diktatura

TURĖS PILNĄ GALĘ.

BERLIN.—Vokietijos Reichstagas nubalsavo pavesti valdžiai visą galę. Valdžia dabar galės savarankiai veikti neatsižvelgdama nei į jokius įstatymus, jei matys tam reikalą. Už teikimą diktatoriškų teisių valdžiai balsavo 316 atstovų, prieš 24. Šito klausimo išrišimu interesavosi visuomenė ir atstovai. Reichstagas buvo prigrūstas ir minios žmonių buvo apie Reichstagą. Baimės buvo del Bavarijos atstovų nusistatymo. Buvo baimės, kad jie apleis posėdžius, tečiau jie to nepadarė.

REIKALAUS AUKSU.

BERLIN. — Vokietijos valdžia paskelbė, kad mokesčių popieriniais pinigais daugiau nepriims. Reikalaus mokėti auksu.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS KLAUSIMAS SUOMIŲ SPAUDOJ.

Suomių politinis laikraštis "Suunta" iš š. m. rugsėjo 8 d. štai ką rašo Vilniaus klausimu.

"Lenkų laikraštis "Kurjer Codzienny" nesenai išspausdino naujų žinių, kurios gali visą Vilniaus klausimą visai naujai nušviesti; būtent, pasak laikraščio, Pilsudskis savo kalboj Vilniuj atvirai prisipažino, kad Želigovskis paėmęs Vilnių **jo paties iniciatyva ir jo paties įsakymu.** Toj pat kalboj Pilsudskis pareiškęs, kad prieš atsistatydamas, jisai apie tai pranešęs sąjungininkų atstovams. Toliau suomių laikraštis trumpai atpasakoja Vilniaus konflikto istoriją ligi Suvalkų sutarties pasirašymo ir jos sulaužymo, kad Želigovskis paėmęs Vilnių, ir taip rašo: "Tiesa, Tautų Sąjunga protestavo prieš tą žygį ir grąsino Lenkijai sankcijomis, bet Lenkų vyriausybė pasiskubino pareikšti, kad Želigovskis tai padaręs savo iniciatyva, ir atsisakė imtis už tai atsakomybę. Dabar Pilsudskis įrodė, kad toji oficialinė Lenkų vyriausybės deklaracija buvo grynas melas. Tautų Sąjunga pasitenkino protestu ir atsisakė pritaikinti Lenkijai §16 nurodytas sankcijas neklaužadai nariui, o Ambasadorių Konferencija pripažino ginčijamą teritoriją Lenkijai, nors pasak Pilsudskio, ji gerai žinojusi, kokią begėdišką veidmenį vaidino Lenkija šioj komedijoj. Bet Lietuva tokio Vilniaus klausimo išsprendimo nepripažįsta, nes žino, kad čia daugiausia turėjo įtakos Prancūzija. Galimas dalykas, kad Vilniaus klausimas kus dar kartą iškeltas Tautų Sąjungos Taryboj. Todel jei dabar Lenkija turėtų savo atstovą Tautų Sąjungos Taryboj, tai tas, iš atžvilgio į Vilniaus klausimą, reikštų, kad Lenkija yra pati teisėjas savo bylose.

IŠVAŽIAVO LATVIJON.

WASHINGTON, D. C. Spalių 8, 1923, (L. I. B.). Lietuvos Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris p. Galvanauskas išvažiavo valstybiniais reikalais Latvijon ir Estijon. Apsilankymas prasitęs kelioliką dienų. Tame laikotarpy Ministerijos valdytoju paliktas Politikos Departamento Direktorius, p. Balutis.

ŽEMĖS REFORMA.

ŠAUKĖNAI. Rugsėjo 11-12 d. išdalyta Slabados ir Beinoravos palivarkai. Norinčių gauti žemės buvo taip daug kad parceliuojamų palivarkų žemės užteko tik trečdaliui visų kandidatų. Nepatenkintieji turės palaukti, kol bus kiti apylinkės dvarai dalyjami. Slabadoje trys ha paskirta Šaukėnų senelių prieglaudai, o Beinoravoj taip pat yra trys ha žemės ir geras medinis namas paskirta pradžios mokyklai.

— Mokslas valščiaus pradžios mokyklose prasideda labai išlengva, mokinių maža. Rugsėjo 12 d. dviejose mokyklose darbas visai dar nebuvo pradėtas; kitose jau dirbama. Daugiausia mokinių miestelio mokykloje, kurioje pirmonės rugsėjo dienomis buvo jau apie 90 mokinių. Šioje apylinkėje šiemet nemažas vaikų skaičius ūkio darbais užiuti ir praleidžia Švietimo Ministerijos nustatytą mokslui pradėti terminą.

Atsikėlus naujam Apskrities Viršininkui Kedainių miestas įgija kasdien gražesnės išvaizdos. Liejami cementiniai trotuarai, taisomas gatvių grendinys (brukas), mažesnėse gatvėse, kur seniau purvo išbristi negalima buvo, dirbami takai iš medinių lentų. Be to, kelinama platinti gatvės. Yra vilties, kad po kiek laiko Kedainių nebus galima net pažinti.

Ekspliozija Varšavoj

PALIOKŲ NELAIMĖ.

VARŠAVA.—Ketvirtas Varšavos fortas expliodavo ir padarė miestui daug nuostolių. Žuvo vietoj 28 žmonės ir 158 sužeisti. Expliodavo dideli sovinių sandėliai. Prasidėjo tyrinėjimai. Spėjama, kad tai buvo suokalbininkų darbas.

SPAUZDINS PINIGUS.

WASHINGTON. — Amerikos pinigų spaustuvė gavo užsakymą spauzdinti Japonijos pinigus. Japonijos pinigų spaustuvė tapo žemės drebėjimo išardyta. Prezidentas pasitaręs su sekretoriais nutarė leisti Japonijai spauzdinti valstybinėj pinigų spaustuvėj.

PADEGĖ IŠ PAVYDO.

ŠILALĖ Tauragės apskr. 7 į 8-IX š. m. apie 2 valandą naktį Jucaičių kaime, Šilalės valsčiaus, kilo iš nežinomos priežasties gaisras ir sudegė pil. Stasio Šerpičio klėtis ir jauja su suvežtais grūdais. Šilalės nuovados mil. Viršininkas, žmogus darbštus, visas pastangas dėjo sugauti kaltininkus. Susekė jis štai ką. Šilalės m. pil. Gerulis, buvo pasižadėjęs imti už žmoną Juzefą Širvidaitę iš Putvių waimo. Šilalės v. ir jis iš Širvidaitės suspėjo paimti 100 dolerių pasogos. Gerulis praėjus įaikui, susipiršo su pil. Šerpitaite ir manė 8-IX paimti šliūbą. Širvidaitė tai sužinojusi apie tai ir turėdama kerštą nusamdė už 50 dolerių (?Red.) Praną Rinkų iš to pat kaimo ir nakties metu abudu atėję užrišo klėties duris ir padegė klėtį ir joj mieganti Gerulį. Padegę klėtį padegė ir jaują. Nuostoliai siekia 20,000 litų. Kaltininkai suimti ir sutupdyti į Šilalės kalėjimą, nes per kvotą apie viską prisipažino.

ŽYDŲ KONGRESAS.

NEW YORK. — Prasidėjo žydų kongresas. Prez. Coolidge rabino Wise vardu pranešė kongresui, kad jis nepritapsias jokiam žydų varžymui. Prezidentas užgyrė Amerikos žydų pastangas atsteigti žydų kraštą Palestinoj po Anglijos globa.

PAGRUMOJO DARBININKAMS.

HARRISBURG, Pa. — Gub. Pinchot įspėjo valdžios darbininkus. Sakė, kad jie turį būti ištikimi administracijai ir sąžiningai eiti pareigas. Atsirado tokių, kurie būdami kitokios partijos tyčia kenkia darbui. Gub. Pinchot pareiškė, kad tokie bus be ceremonijų išmesti iš ofisų.

PINIGAI LIETUVON AMERIKOS PAŠTU.

WASHINGTON, D. C., Spalių 10, 1923 (L. I. B.). Pradedant nuo panedėlio, spalių 15 d., 1923 m., pinigų siuntinias iš Amerikos Lietuvon, paštu perlaidomis, (International Postal Money Orders) yra oficijaliai užvedamas.

Pinigai bus priimami visuose paštuose doleriais, o išmokama Lietuvoje litais, skaitant lygiai 10 litų už vieną dolerį. Pats persiuntimas remsis išimtinai ant siuntėjo paduotojo antrašo, todel įspėjama idant persiuntime paštui būtų priduodamas pilnas, tiksliai ir aiškiai surašytas antrašas asmens, kuriam pinigai yra siunčiami.

SUDEGĖ PENKI VAIKAI.

PHILADELPHIA, Pa. — Viename garadžiuje du vaikų bovijosi degtukais ir padarė gaisrą, kuriame abu žuvo. Vienas vaikas buvo keturių, kitas šešių metų amžiaus.

PHOENIX CITY, Ala. — Krautuvėj kilęs gaisras negalėjo būt greit užgesytas ir joj sudegė trys vaikai.

NEPAPRASTAS NUPIGINIMAS!

ŠVENTAS RAŠTAS NAUJOJO ĮSTATYMO

Gražiais Apdarais . Tiktai Vienas Doleris

"DARBININKAS"
366 West Broadway So. Boston, Mass.

KATALIKŲ PASAULIS

VOKIETIJA.

Bonoje pasibaigė 4 dienų konferencija jaunoms moterims. Konferencija daugiausia svarstė jaunų moterų prisirengimą pavyzdingos šeimos gyvenimui. Pravartu priminti, kad Vokietijos katalikų stiprybė glūdi jų šeimynose, kurias gražiai tvarko dorai išauklėtos moterys.

BELGIJA.

Mirė garsus Belgijos senatorius p. Van Cauwenbergh. Jis yra gimęs 1848 m. Jaunystėje mokinosi pas jezuitus; baigęs teisių mokslus, tapo Malines baro pirmininku, o 1872 to miesto mayoru. Nuo 1894 m. jis išbuvo Belgijos parlamente 27 metus, o vėliau pateko senatan. Jis dalyvavo visose įstatymų diskusijose ir parlamento darbuose. Daug ir sumaniai padėjo nugalėti savo šalies prieš-katalikišką srovę ir perduoti valdžią į katalikų rankas.

FRANCIJA.

Liurdan (Lourdes) pereitą savaitę plaukė maldininkų iš visų kraštų. Tarp 500 Anglijos piligrimų buvo nemažai ir protestonų, atvykusių čia katalikybės studijuoti. Iš Olandijos atvyko 1400, iš Lauksemburgo 400, iš Portugalijos 1,000. Piligrimams vadovauja tų kraštų arkivyskupai ir vyskupai.

ANGLIJA.

Didžiajame kare žuvo virš 2,000 anglų karininkų katalikų. Jiems paminėti dabar statoma Carberley, šale armijos sandelių, nauja graži bažnyčia. Southwarko vyskupas Pedro Amigo jau padėjo pirmąjį akmenį.

ILLINOIS UNIVERSITE

Illinois Valstybės Universito prezidentas David Kinley kalbėjo katalikų studentų susirinkimui apie religijos mokslo reikšmę. Kai laisvamanija nuolat bando žmones įtikinti būk religija jau atgyvenusi savo amžių, pravartu išgirsti apie tai mokslo viršūnių nuomonę. Štai tat svarbesnės vietos iš Prezidento Kinley kalbos:

"Gyvename amžiuje, kur pasaulinių mokslų svarba aiškiai pripažįstama. Bet mokinimas visuomet pasiliks nepilnas ir nesekmingas, kol nebus papildytas išvystymu moralio karakterio."

"Be tikėjimo į Dievą, karakteris negali būt geriausioje prasmėje išauginitas. Štai dėlko aš, kaipo Valstybinio Universito prezidentas, remiau planą, kad akademiniai kreditai būtų duodami ir už religijos mokslą. Tuo būdu, jūs, katalikai studentai, dabar galėsite eiti katalikų religijos mokslus ir gauti už juos kreditą šiame universite. Aš norėčiau, kad jūs ne tik pažintumėt katalikų tikybą, bet ir praktikuotumėt ją bebūdami Illinois Universito studentais. Šitaip darydami, jūs būsite ne tik geresni studentai, geresni valstybės piliečiai, bet ir geresni vyrai bei moterys visokioje prasmėje."

Baigdamas prez. Kinley dar pastebėjo, kad Valstybės Universite katalikai ir protestonai draugingai tarp savęs sugyvena. Ir šitą draugingumą labiausia augina katalikų studentų kapelionas kun. Dr. O'Brien, kurs turįs čia tokią didelę įtekmę, kaip niekas kitas.

Kaip gaila, kad nėra mūsų Jono Šliupo, tai senis bent darbo turėtų, deja . . . nevaisingo . . .

Eina iš South Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Ryšio Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(THE WORKER)
THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR.

"Entered as second-class matter Sept. 12, 1918 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." "Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 13, 1918."

Subscription Rates:
Yearly $4.50
Boston and suburbs $5.50
Foreign countries yearly $5.50

RELIGIJA LATVIJOJ

Sulig tikybos Latvijos gyventojai dalinasi maž-daug šitaip: virš 60% liuterių, ir ti 25% katalikų, likusieji 15% yra pravoslavai, žydai ir kitoki. Nors sulig gimimo metrikų liuterėiai ten sudaro gyventojų daugumą, bet faktinai jie jokios religijos nepraktikuoja. Latvių liuterių apie 90% nebepriklauso jokiai organizuotai religijai ir bažnyčių nebelanko. Daugelis jų yra bedieviai, nors jie didžiumos, rodos, nesudarytų. Mat diduma šitų "bedievių" praktikoje yra paprasti indiferentai, apsileidėliai, bet principe jie vis-gi kokios-nors Dievybės neatmeta, tik nesirūpina jos pažinti, su ja ryšių palaikyti.

Beveik tą-pat reiktų pasakyti ir apie pravoslavus (rusus ir gudus), kurie Latvijoj sudaro apie 8% visų gyventojų. Nedrįstame sakyti, kad visi Latvijos katalikai būtų susipratę. Nors jų mokslingumas yra menkesnis, jie visgi savo bažnyčios sekmadieniais užpildo. Tad religingumo atžvilgiu pirma vieta lieka žydams, antra katalikams (latgaliams, lietuviams, lenkams, gudams ir latviams), o trečia vokiečiams-liuteriams. Toki bent įspūdį mes gavome pagyvenę Latvijoj 1919 ir 1921 m.

Kadangi Latvijoje praktiškieji "bedieviai" (t. y. laisvamaniai) sudaro šiokią-tokią gyventojų didžiumą, tai anot abelnos jų taktikos reiktų manyti, kad religija, ypač katalikybė, ten labai persekiojama, ujama, niekinama. Sulig visuotino laisvamanybės nusistatymo, ten katalikų bažyčios turėtų būt konfiskuotos, jų mokyklos uždarytos. Vienok mes žinome iš patirtų faktų ir laikraščių pranešimų didžiai navatnų dalykų: labai laisvamaniška latvių valdžia kiekvienai parapijos bažnyčiai (t. y. kunigams!) duoda pasirinkti ir nuosavybėn paveda po 9 hektarus (apie 22 akrus) valdiškos žemės, vyskupui ir jo kapitulos nariams nutaria mokėti dideles algas, ne tik neišmeta iš mokyklų katalikų tikybos, bet dar duoda gana-pinigų visoms jų tikybinėms mokykloms ir prieglaudoms, katalikų gimnazijai ir net kunigų seminarijai! Nu, brač, tokių dyvų ir "klerikališkoje," kunigų "apsėstoje" Lietuvoj nėra . . .

Kad mūsų laisvamanija nebūt pasisakius tikrųjų savo norų, tai mus imtų pagunda: maž-gi užleidus Lietuvos valdžią vieniems laisvamaniams? . . . Gal būt tuomet turėtume tiek dvasinių patogumų, kiek ir laisvamaniškos Latvijos katalikai? Bet lietuviški laisvamanėliai kąkitą mums žada, kuomi katalikai nesidžiaugtų . . . Bet kaip tat aiškinti

Latvijos laisvamanių toleranciją?

Kad nors ta Latvija būtų kur toliau, kokioje Afrikoj ar Australijoj, dabar-gi ji čia pat Lietuvos pašonėje išsitiesė ir mūsų laisvamanėliams-nabagams (ir taip jau visokių bėdų prikankintiems) daro didžiausią sermatą. Mūsų laisvamaniai didvyriškai kovoja, kad kaip-nors ištraukus tą "nelaimingą" Lietuvą iš kunigų "vergijos," o čia dabar kaimynai vienminčiai, net žymiai už mūsiškius mokytesni, visą "demokratiją" stačią grūda kunigų terbon!.. Tfu! kad tu surūgtum . . . kur tuoj . . .

Kai supykęs žmogus labai primuša kitą žmogų, tai jis, jei ne profesionalas-kriminalistas, pykčiui atslūgus, pradeda gailėties savo darbo, nusigąsta ir bando net primuštąjį atgaivinti. Tai yra psichologinis momentas, gana tankus žmonių gyvenime.

Tokių momentų esti ir tautų kovoje už kultūrą.

Religija tai kultūros turinys, jos prasmė. Kultūroje ji atlieka lig-ir tą patį vaidmenį, kaip dvasinė nemarioji siela materialiame žmogaus kūne. Kaip piktas Kainas prieš gerąjį Ablių, kaip veidmainingas Judas prieš Jezų-Kristų, taip nuo senųjų iki dabartinių laikų prieš Dieviškąją religiją kila ir įnirtusiai kovoja visos piktosios galybės, pasitrankusios sau įrankiais įvairiausio typo žmonių: liuterių, volterų, trockių, šliupų, iškeiktų judų ir šventintų farizejų . . . Visos šitos paiegos visuose pasaulio kraštuose iš kailio neriasi bekovodamos prieš kultūros sielą — religiją — ir prieš jos tikrąją atstovę — Visuotinąją Bažnyčią. Katalikų Bažnyčios jos užmušti negali, vienok nuostolių jai pridaryti — tai pataiko.

Vietose, kame laisvamanija pritrenkia ir užslopina religiją, ji (laisvamanija) paprastai pajunta nemalonų tuštybės jausmą. Kultūrinės sielos užmušėjai tankiai neišvengia pajusti baisaus mirties kvapo, kaip fyzinio žmogaus užmušėjams tenka užuosti savo aukos garuojantį kvaują. Tai ir laisvamanis kultūros kovotojas, jei jis dar nekriminalistas, tankiai esti pagautas atgailos jausmo ir atsiverčia. O tokių atsivertimų nuolat y-ra: gana priminus šių dienų garsiuosius Italijos Giovanni Papini ir Austrijos garsųjį rašytoją bei liberalų vadą Herman Bahr. Kartais tokie atsivertimai apima net žymią dalį tautos vadų-galvotojų, kaip tai yra dabartinėje Francijoje.

Latvijos casus gana savotiškas. Kad šiuom sykiu perdaug "D-ko" vietos neužėmus, baigsime jį sekančiame numeryj.

ATVIRAS LAIŠKAS LIETUVOS DARBININKAMS

(Nuo politinių kalinių grupės).

Mes žinome, kad visų demokratinių šalių labai susipratę darbininkai įeina į politinį gyvenimą tam, kad auklėtų darbinikų masinį susipratimą, nurodytų, ko darbininkams stinga ekonominiame gyvenime ir platintų tas mases prie bendro šalies darbo. Mes taipgi žinome, kad šalies darbui, nurodant tam tikroms partijoms demokratiniais balsavimo budais, esti renkami seimai parlamentai, kur dalyvauja ir darbininkų partijų atstovai, o seimai, t. y. šalies atstovybė, skiria vyriausybę, kuri vykdo visuomenės norą, t. y. tvarko šalies reikalus. Taip yra ir mūsų gimtinėj Lietuvoj, kuri jau 5 metai kaip yra susikurusi savo nepriklausomą valstybę.

Bet beveik kiekvienoj valstybėj, ypač valstybiniai nusistačiusių partijų, kurių tikslas yra visais atžvilgiais stiprinti valstybę, yra didesnis ar mažesnis (tat pareina nuo vietos aplinkybių) skaičius vadinamojo anarchistinio gaivalo, kuris nepripažįsta dabartinio sutvarkymo formų ir liepia santvarką nuversti, vadindamas tą "revoliucija" ir jau po tos "revoliucijos" siulija sutvarkyti pasaulį naujai.

Mes čia nebandysim inti kritikon tųjų gaivalų "revoliuciją", tik priminsim, kad panašių elementų, kuriems visuomet "jurės viki kelių" yra ir Lietuvoj. Prie jų galima priskaityti vadinamuosius bolševikuojančius elementus, arba III internacionalo šalininkus, kurie mano Lietuvoj įvesti komunistinę tvarką.

Nekalbėtume mes apie šiuos elementus, jeigu jie nebutų puvančiu šašu ant mūsų valstybės kuo, jeigu jie nebutų demoralizacijos, demagogijos ir išsigimimo šaltiniu vos gimstančiam mūsų šalies darbininkų supratimui, jeigu tas šašas nemuodytų viso organizmo.

Darbinikų buties pagerinimo idealais vedini, ne vienas iš mūsų, nesuprasdami vidaus buties tų gaivalų, pakliuvome į jų eiles ir patekome į kalėjimą. Bet ko nenumatėme ir nesupratome, ar kiti dar nepilnai buvo supratę ir pažinę tuos gaivalus laisvėje budami, tai čia kalėjime pamatėme, kad šių "kovotojų" tikslas ne darbininkų būtį gerinti, o gauti už pinigus tai savo rušies avantiuristas. Bet niekur nebutų buvę galima susekti "kovotojų" revoliucijos darbelių, kuriems kiekvienoj civilizuotoje šalyje yra kriminalių kodeksų ir kurie baudžiami kalėjimu. Žodžiu sakant, pamatėme, kad mūsų šalies bolševikuojantis ir dirbantis už gaumanas iš tam tikro šaltinio "kompensacijas" gaivalas, savo didžiumoje yra tinginių gaivalas, nenešantis visuomenei, ypač darbininkų visuomenei, jokios naudos, kad to gaivalo "kova" tai daugiausia tik pasipelnymo "kova".

Ir štai šiandien mes sėdėdami kalėjime, aiškiai pamatėme, kad užuot atnešę darbininkų klasei, naudą, mes taškėmės sprengtoj komintemo makalienėj, pamatėme, kad po komunizmo kauke slepiasi baisi netolerancija ir priespauda nuomonių galvotojams, o dar galiau . . . banditizmas, šantažas ir net vagystės . . .

Jau pusė su viršum metų, kaip mes atvirai į akis "tikriems kovotojams" tą teisybę esame pasakę ir sykiu pareiškę, kad mes nieko bendra su jais nenorime turėti, kad mūsų sąžinė neleidžia nesenai vargusose ir kraujuose gimstančiam valstybės kune auklėti puvančią žaizdą, kuri gali užnuodyti visą organizmą. Suprantama, kilo vidaus kova kalėjime. Kovota prieš mus daugiausia iš komunistinio krepšio purvais: "šnipais", "provokatoriais", "socialpardavikais"; paskutinėms dienomis paleistos visame kalėjime paskalos, kad mes iš vienos įstaigos esame gavę net 500 litų, kad mes valdžiai meilikaujame ir t. t.; bandyta net suprovokuoti kalėjimo administraciją, kad visokiais budais erzinant pastarąją išsaukus represijų, o paskui paskelbus "badavimą" neva prieš represijas, bet iš tikrųjų, tai kad mums neprisidėjus prie panašios rušies "badavimo" dar sykį apšaukus "darbininkų klasės pardavėjais". Bet galų gale, matydami, kad panaši "revoliucijos" taktika mažai kreipia kaip mūsų, taip ir administracijos domės, jie griebėsi griežtesnio to įtikinimo: rugpiučio 23 d. kalėjimo koridoriuose puolė su kumščiais ir peiliais atversti į tariamąjį kelią mus ir, tik laimingai pasprukus vienam draugui ir pranešus administracijai ši pastaroji atvyko, sustabdė "revoliuciją" ir išgelbėjo mus nuo pogromo. Bet "kovotojai" tuo nepasitenkino: jie iššaukė Valstybės Gynėją ir apskundė, kad mes savo tarpe susimušę, o jie šokę mus skirti ir tuomet mes "gelbėtojus" sumušę...

Štai, draugai, Lietuvos darbininkai, kurie yra tie "kovotojai" kurie išsijuosę siūlijasi jums būti vadais ir del kurių iš tikrųjų provokacinių darbelių ne vienam iš jusų tenka kentėti, o dar blogiau, kad per paskutiniuosius į Seimą nemažą dalį savo balsų atiduvėte... Ką jųs, Lietuvos darbininkai, pasakysite apie "argumentus", kuriuos jusų neprašyti vadai vartoja įtikinti "netikintiems". Ką jųs pasakysite apskritai apie "vadus," kurie už tam tikrą apmokėjimą partuoda — ne tik savo šalį, bet ir visus joje esančius toip jųjų "globojamus" darbininkus?

Žemiau pasirašiusi politinių kalinių grupė laiko savo pareiga pareikšti štai ką:

Nereikalinga mums joks mokesnis, kad pasakytume teisybę, kad kovotume su parazitizmu, banditizmu ir vaginiu. Tai kiekvieno savo gerbiančio asmens pareiga. Tuščias bus bandymas šių "gyvūnų" prisidengti darbininkų kovos skraiste. Prieš šiuos kovojama kiekvienoj valstybėj. Ir mūsų pareiga krapštyti aikštėn tuos lizdus, kur veisiasi tie "gyvunai", mūsų pareiga traukti kaukes tiems kišeninims "revoloucionieriams" ir parodyti juos tikrais veidais — ištempti juos iš patamsio. Tikras kovotojas nesibijo šviesos..

Politinių kalinių grupė: (eina parašai). **K. S. B.**

Red. prierašas. Mūsų komunistai tankiai skaitliuoja savo draugus esančius Lietuvos kalėjimuose, kad pasigyrus kokie jie dideli kankiniai, kuone šventieji. Jeigu jų sėbrai tik tokie, kokius čia aprašo Lietuvos nelaimingi darbininkai, tai komunistams nėra kuom pasididžiuoti. Mes nesame girdėję kad idejos žmonės muštų savo draugus, dar-gi nelaimėn patekusius. O kas-gi tą nelaimę darbininkams neša? Lai bolševikai nutraukia priešvalstybinę propagandą ir Lietuvos kalėjimai neteks savo politinių klientų (kostiumerių). Bolševikai visgi savo agitacijos nesustabdys, nes Trockio iždinėje esą juk ne vien popierinių, bet ir auksinių rubliukų. O tai mūsų komunistams labai viliojantis "štofas," kaip caro laikų sargybiniams baltosios buteliukas. Prieš tokią pagundą sunku ir "tavorščiukams" atsilaikyti.

MARGUMYNAI

INDIJONAI.

Sulig oficialių šaltinių, Jungtinėse Valstybėse indijonų esama 344,303. Pereitais metais jų priaugo 1,144. Daugiausia jų gyvena Oklahomos valstybėje — 119,280. Dabar anglo-amerikonai indijonų jau nebenaikina, kaip seniau darydavo, tik neduoda jiems pilnos liuosybės.

VOKIETIJA IR MEDVILNĖ.

Faktas, kad Vokietija pirko Amerikoj medvilnės (bovelnos) už 10 milionų dolerių daugiau, negu kuri kita valstybė, verčia manyti, kad Vokietija nėra taip biedna, kaip ji nuduoda. Ji taip-gi geriausia Amerikos klientė variui, mėsai ir kaikuriems metalams.

FILIPINAI.

Filipinų valstybės 1924 m. biudžetas siekiąs virš 33 milionų dolerių, t. y. tik pusantro karto didesnis už Lietuvos biudžetą 1923 m.

JAPONIJA.

Japonijos užsienio ministerija užginčija rusų laikraščių paleistas paskalas, būk ji spalio 20 d. vėl pradėsianti su rusais derybas, kurias nutraukė rugpiūty.

PARYŽIAUS UNIVERSITAS.

Didžiausias Europoje ir rinčiausias pasauly universitas yra Paryžiuje. Ten mokinąsi virš 20 tūkstančių studentų, kurių tarpe apie 3,500 svetimtaučių. "Lietuvos" Korespondentas kalbina ir lietuvius važiuoti ten mokinties, nes francūzai esą labai svetingi ir nuoširdžiai svetimšaliams padedą, tuom tarpu kai Vokietijos universituose lietuvius persekioja ir neįkenčia.

FILIPINŲ VADAI.

Filipinų nepriklausomybės kovotojai: senato pirmininkas Manuel Quezon, spykeris Manuel Roxas, buvęs spykeris Sergio Osmena ir dar trys senatoriai atvažiuosią lapkrity į Ameriką čia varyti propagandos už savo tėvynės nepriklausomybę. Dieve jiems padėk!

INDIJA.

Šventamie mieste Benarese susirinko konferencijon visų Indijos kraštų delegatai. Daug svarstyta ir ginčytasi del moterų teisių ir socialės lygybės bei kastų panaikinimo. Išnešta 3 rezoliucijos: uždrausti jaunesnėms nei 16 metų mergaitėms ištekėti, skleisti moksla tarp mergaičių ir visame gyvenime sulyginti moteris su vyrais.

Ko-operacijos keliu

I. REIKIA PRADĖTI VEIKTI.

Pastarojo Darbininkų Sąjungos Seimo nutarimai maloniu aidu praskambėjo mūsų išeivijoje. Sąjungos nariai ir jos prieteliai su džiaugsmu sutiko žinią, kad L. D. K. S. imasi didelio ir svarbaus darbo — vienyti ir vesti brolius darbininkus ir seseris darbininkes kooperacijos keliu. Daugel vietose teko net girdėti darbininkų išsitarimus, kad, girdi, kaip gaila, kad nebuvo imtasi to darbo nuoseklai iš pat pradžių. Kiek, sako, per tuos kelis metus būtume išauklėję gerų kooperatorių, kiek kooperatyviškų draugijų būtume išgelbėję nuo žuvimo; o ir tie milijonai dolerių, kuriuos, girdi, sukišėme į lietuviškas korporacijas, bendroves — jei būtų buvę sunaudoti kooperatyviam darbui Lietuvoje ir čia išeivijoje — būtų buvusi daug didesnė nauda ir Lietuvai ir mums, ypač žiūrint tolimesnės ateities.

Ir reikia pripažinti, kad tuose nusiskundimuose daug tiesos yra. Tik ką gi gelbės skųsties ir dejuoti, kad kodel mes visi lyg ir vėlokai susiprantame. Kaip kiekvienos naujai atbudusios tautos didžiausis vargas yra tame, kad jai trūksta tinkamų darbuotojų, — taip-pat buvo (ir dar tebėra) ir su mumis. Ką gelbės dejuoti, kad keli metai atgal mes neturėjome uolių kooperatorių, gerai apsipažinusių su kooperacijos ideja, dėsniais, taisyklėmis ir tt. Džiaugkimės, kad bent dabar jau pribręstame prie to didžiausio reikalo supratimo, kad vienas-kitas mūsų tarpe atsiranda, kurie nuodugniau ima kooperaciją tyrinėti. Tie ir kitiems turės padėti pamatyti tą pačią šviesą, išvysti tą patį kelią, kuriuo jie jau eina.

Anot lietuvių priežodžio — geriau vėliau, negu niekad, tad ir šiuo atveju — geriau kad nors dabar susigriebėme, negu kad būtume visai nesusizgriebę.

Kad milijonus sudėjome išauginimui pirmųjų mūsų kapitalistėlių, kad laukėme savo broliams gerbūvio iš kapitalistinių bankų ir bendrovių — tai buvo mūsų klaida, ir labai didelė klaida. Bet tą klaidą dar galima pataisyti — nebedarant tos klaidos toliau, o nukreipiant savo pajėgas ir savo energiją kitu keliu. Visa kooperacijos judėjimo istorija parodo, kad net ir klaidos kooperatorių išeidavo judėjimui su nauda, nes duodavo jiems reikamo patyrimo; klaidas pamatę ir supratę — kooperatoriai tų klaidų toliau vengdavo ir dar kitus nuo jų perspėdavo. Tik tas neklysta, kurs nieko neveikia, o, tikrai sakant, ir tasai daro didžiausią klaidą, kad būtent nieko neveikia.

Atsistoję ant naujo kelio, savo naują darbą pradėsime nuo paskelbimo visiems savo broliams ir seserims — tų tiesų, kurios gimė mūsų širdyse. Jasias pagimdė mūsų vargai, mūsų nelaimės, mūsų skaudus gyvenimo patyrimas.

Štai tas skaudusis žmonijos patyrimas:

1. Klaidinga yra trokšti ir ieškoti pelno, išnaudojant kitų darbą.

2. Klaidingas yra greito praturtėjimo idealas, nes prie to idealo einant, dažniausiai tenka atsižadėti sąžinės, nes ne materialiuose turtuose žmogaus laimė ir ramybė.

3. Klaidinga yra žmogaus vertybę saikuoti sulig jo kišenės storumu.

4. Klaidinga yra svajoti apie nebedirbimą, tarsi nedarbas duotų žmogui laimę.

Vietoje tų kapitalizmo stabukų, vietoje tų viliugingų šauksmų, iš paties pragaro atneštų, — mes, kooperatoriai, Dievo apreiškimą prisiminę, į Kristaus mokslo šviesą įsižiūrėję, skelbiame savo broliams ir seserims šias tiesas:

1. Visi turime dirbti ir tik savo darbo vaisais pasitikėti.

2. Visi esame broliai; todel šalin nelygybės ir išnaudojimo dvasia, lai gyvuoja visų bendras broliškas darbas, aprūpinant bendrai išvien savo pragyvenimo reikalus.

3. Mūsų tautos gerbūvis reikalauja ne auginimo milijonierių, bet visos tautos darbo žmonių gerbūvio kėlimo.

4. Žmogaus vertybę sudaro jo protas ir valia, jame esantis Dievystės atspindis, jojo amžinas paskyrimas.

Kadangi tuos dėsnius sekmingiausiai vykina kooperacija, todel tai gyvuoja visapasaulinis kooperacijos judėjimas. Mes einame su juo išvien.

Bet neužtenka tai pamatyti, tai suprasti ir taip šūkteltėti. Reikia dar ir darbą toje apsiriktoje dirvoje pradėti.

Nuo ko gi pradėsime?

Apie tai kitą syk,

Vosis.

LAISVAS KAMPELIS

Veda DĖDĖ PILYPAS

Paklausykim dviejų laisvamanių pasikalbėjimo.

— Žinai ką, Raulai, jau dabar tai tikrai suvarysiu klerikalus į ožio ragą.

— Na, kuom taip, Baltrau? Ką tokio įdomaus sugalvojai?

— Kad sugalvojau, tai sugalvojau. Tik klausyk, ką parašiau: "Kuomet mes tautininkai dėjome visas pastangas, kad išgauti Lietuvai laisvę; kuomet visą turtą dėjome ant tėvynės aukuro, klerikalai stiprino savo pozicijas, kad tik Lietuvą pavergus savo partijos reikalams ir įvedus ten ponų baudžiavą. Mės savo pastangomis įsigijome geriausią atstovą, didžiai gerbiamą p. Vileišį, kurs suorganizavo labai naudingą ir patrijotingą Piliečių Sąjungą, kurią p. Čarneckis suardė. Taigi matote, kad mes statėm, o klerikalai griovė. Sugriovę tautininkų partiją, klerikalai Lietuvoje užvedė savo valdžią ir mes, tautos židinys ir šalies vienintėlė inteligentija, esame priversti nešti sunkų klerikalų jungą. Ar susilauksim kada nors sąžinės laisvės, ar nuversim nepakenčiamą kunigų jungą?"

O ką, negerai parašyta?

— Gerai, tai gerai, Baltruti, bet jau tą patį esu skaitęs kiekvienam mūsų laikraštų ir tai po kelioliką sykių. Nubodo. Ar ką naujo neišgalvotum? Žinai, kasdieną sriaubti tą pačią putrą nusibosta, o čia dagi putra su rūgščiais kopūstais. Čia norima iškoneveikti klerikalus, o nematoma, kad jie čia kaip tik išgirti, gi iš tautininkų padaryta "monkės."

— Kaip? Kokiu būdu?! Tu nuolatos tik kritikuoji. Rodos būtų sarmata girti priešą ir niekinti saviškį.

— Taigi, Baltruti, tu kaip tik tą darai. Tik pažiūrėk. Sakai, kad klerikalai stiprino savo pozicijas. O mes ar nemėginome jų sustiprinti? Gal sakysi, kad mes neprivalome garsinti savo plianų, bet ar manai, kad klerikalai ju nė tiek nesupranta, kad mes savo fondais visų pirma stiprinom savo pozicijas ir stengėmės užvesti savo valdžią Lietuvoj? Jeigu stiprinom ir nesustiprinom, tai esame mulkiai. O jeigu nemėginom stiprinti, tai taipgi esame mulkiai. Ar šiaip imsi, ar taip, vis išeina negerai. Antra vertus, jei mes esame tautos židinys ir inteligentija, tai kokių galų esame priversti nešti klerikalų jungą? Negalime pasakyti, kad klerikalai varu mus privertė tempti jų jungą, nes tame dalyke ginkluotų susirėmimų nebuvo. Reiškia, klerikalai gudrumu mums užmetė savo jungą. Noroms nenoroms darosi išvada, kad ir čia mes esame mulkiai. Jei taip, tai kam, po plynių, vadinti savę tautos žydiniu ir inteligentija? Sakau, Baltruk, kad tokie straipsniai daugiau mus pažemina, negu iškelia.

— Kalbi kaip koks klerikalas.

— Jeigu klerikalai yra tokie gudrūs kaip juos čia nupiešei, tai toks palyginimas man gėdos nedaro.

— Klausyk, Raulai, aš tavęs nepažįstu. Ar tik nebuvai išpažinties ir nepasikinkei klerikalų vežiman?

— Dar vieną komplimentą suteiki klerikalams. Šulig tavęs išeina, kad išpažintis išmokina logikos. Ne, brolau, išpažinties nebuvau, bet ar ištiesų tu nematai savo straipsnio silpnųjų pusių? Parašyk ką naujo.

— Ar gi aš gudresnis už mūsų redaktorius? Juk jie visuomet tą patį rašo.

— Taigi čia ir visas vargas. Nestebėtina, kad nešam klerikalų jungą. Ir neišrodo, kad greit nuo jo nusikratysime.

CUNARD

IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ PER LIVERPOOL

Ant Naujų, Didelių, Puikių Alieju Varomų Laivų:

SAMARIA .....Lapkričio 6
AUSONIA .....Gruodžio 3

Greitas patarnavimas į Lietuvą ir į visas Baltijos valstijas. Puikios vietos, geras valgis.

Taipgi iš New Yorko, ypatiškai prižiūrėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southampton

MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA.

Taip-gi reguliarus išplaukimai tiesiai į Hamburgą ant naujų alie-jumi kurinančių laivų. 3 klesa. Į Pilliavą $106.50), (Į Hamburgą $109.50. Karės taksų $5.00.

CUNARD piniginiai orderiai išmokami Lietuvoj greitai, užtikrintai, gerai.

Del informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į

THE CUNARD STEAM SHIP COMPANY LIMITED

CUNARD LINE,
126 State Sreet,
Boston, Mass.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DARBININKE."

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVOKORTĖS

JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE
— per —
BREMENĄ

DIDŽIAUSIŲ VOKIEČIŲ LAIVŲ Gražiuose 1 klėsos kambariuose. Autorizuota Linija Lietuvos Emigrantams. Informacijų klausk vietos agento arba

NORTH GERMAN LLOYD
192 Washington St., Bostos, Massi

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBĖS!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expelleria pagalbos, Skausmas greitai apgulima ir nesmagumai —pranyksta. Sir pirmu žinyptėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kuhkinančio ir riečiančio į kruvą strėnų diegliu, tuojaus nusipirkite šito galingo ir patikėtino žeimynčio linimento ir juomi ištrinkite skaudamąsias vietas. Tikrasis Pain-Expelleris turi mano INKARO raidžiaženklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimais. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Iš Vakarų Sibiro Kelionės

Tąsa

Klausiu toliau, kumis džiakse bar (yra gero kumiso)? Senė kirgizė, keldamos nuo košmos, įnosiai atsako, bar (yra). Tad ji paėmusi dvi rausvas medines lėkštes įleido kumiso, padavė vieną lėkštę man, kitą Šabui. Aš pažiūrėjau į lėkštę su kumisu, net visą kailį nupurtė. Kumisas dvokė kažin kokia smarve, geltoni burbuliukai, kaip tirpytų taukų lašai, po visą lėkštę plūduriavo. Bet nuo duotos dovanos negalėjau atsisakyti, nes tuomi šeimininkę paniekinčiau. Užmerkęs akis išgėriau visą kumiso lėkštę. Šabas dar paprašė antros, aš jau daugiau nebenorėjau, nes nuo pirmos lėkštės pasidarė net kartu burnoje.

Čia pasigirdo už jurtos bildėsys, tuoj prasivėrė durys, inėjo du kirgizu: vienas jaunas apie penkiolika metų amžiaus, iki pusei visai nuogas, apsivilkęs tik plačiomis, kaip dumplėmis, kelnėmis; kitas pusamžio vyras, žemas, storas, su reta juoda barzdele, apsitaisęs keleiviškai, su plačia žiemine kepure, šikšniniu diržu susijuosęs, rankoje nešinąs botagą. Pasisveikinęs su bai (šeimininkas), atsisėdo ant košmos; jam irgi padavė senė kirgizė kumiso lėkštę. Jaunasis girgizukas pasiliko bestovįs prie durų ir smailiai žiūrėjo tai į Šabą. Svetys rimtai kalbėjosi su bai. Šabas tuo tarpu paprašė senės kirgizės užvirinti virdulį. Senė pasitaisė sau ant galvos baltą skepetą, katra buvo kiek nusmukus jai ant akių. Ji nebuvo nei kiek panaši į Europos moterį. Veidas gelsvas su daugel raukšlių kaktoje ir paakyse, mina rūsti, net kiek atrodė barbariška, matyt, gyvenimo sąlygos apliko žymę senės veide. Drabužiai nuskurę, sulopyti, susiuvinėti iš atskirų lopelių. Skepeta buvus kada tai balta, bet dabar visai panaši į autą. Galva aprišta skepeta sulig rytų tautų mada. Nuo kaktos iki pažiaunių skepeta aptempta, į užpakalį nusileidęs ilgu sparnų.

Dvi jaunos kirgizės, sėdėjusios visą laiką ant košmos, sušnekėjo kažin ką tarpe savęs, abidvi atsikėlusios, išėjo iš jurtos. Jos visai kitaip atrodė. Veidai gan švelnūs, bet nevisai linksmi. Jų drapanos švaresnės, netaip sudriskusios, abi vienplaukės, su ilgomis kasomis supintomis į bizą ant nugaros.

Vaivoras.

Bus daugiau

LAISVOJI TRIBUNA

Šin skyrium dedame tuos raštus, kurių minčių ar faktų teisingume nesame tikri. Už šituos raštus redakcija nesiima jokios atsakomybės, todel jų autoriai pražomi čia pasirašyti ne slapyvardžiais, bet tikromis savo pavardėmis.

Šiuom kartu dedame "Laisvojon Tribunon" **Vyr. Mažosios Lietuvos Gelb. Komiteto** pranešimą amerikiečiams ir talpiname jį netaisę. Prūsų lietuvių mėgiamoje tarmėje.

Prie šito pranešimo šiuom tarpu tik tiek galėtume pasakykyti: kai vokiečiai kasdien grąsina Klaipėdos kraštą iš Lietuvos atimti ir dabar neatsisakojo vokietinti, tai Lietuvos valdžiai ir visuomenei reikia dėti didesnių ir kultūringesnių priemonių to krašto lietuvystei sustiprinti kol Vokietija yra silpna ir negali prieš mus kumšties pakelti. Šteigiant tame krašte lietuviškų mokyklų (ypač reikia ten lietuviškos protestoniškos dvasiniškų seminarijos!), privalu Klaipėdos lietuvių įstaigos ir toliau remti ir draugiškus santykius su vietos darbuotojais palaikyti.

GERB. AMERIKIEČIAMS

Po daug visokio vargo pasisekė Vyriausiam Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui atvalnyti Klaipėdos Kraštą nuo okupantų ir priglausti prie motinos Lietuvos. Bet tai tiktai paviršutinis išvalnyjimas, vienok liko beveik viskas to pačioj tvarkoj. Vokiškoji kalba dar vis tebėra viešpataujančioji kalba, mokyklose tebemokina vien vokiškai. Bažnyčia dar neatskirta nuo Prūsų ir nuo Karaliaučiaus konsistorijos, ji tebevaro Vokietijos užvestą vokietinimo politiką. Kunigus stumia grynus vokiečius iš Vokietijos į mūsų kraštą, ir jei mums pasisekė kokį vieną kunigužį už tai tokį išsitarimą: "Mes po vėliava juodai-baltaraudona visą svietą apgalėjome, mes ir vėl visą svietą apgalėsime ir mes ir ant Klaipėdos Krašto vėl ponavosime. Tie, kurie šiandien šio Klaipėdos Krašto valdonai pastojo, bus ugne ir kardu iš čion išvaryti ir Klaipėdos Kraštas vėl bus vokiškas per ilgus amžius," mes jį apkaltinome ir išvarėme į vaterlandą, tūojaus, vos kelis mėnesius ten išbuvus, štai, mūsų kunigužis jau sugrįžęs; Lietuvos valdžia savo malonę išrodė ir pavelyjo jam, ne tik vienam, bet dar ir kunigužio tėvukui, kuris teipgi kunigužis, grįžti atgal į Klaipėdos Kraštą ir ten vokiškas dūšias vesti į sengermanų Valhalą (Rojų). Parašai ant gatvių, ant iškabų, kokie buvo vokiški, ir tebyra. Taipgi reikia pasirūpinti mūsų broliais ("120 tūkstančių") dar po Vokietijos okupacija tevargstančiais. Tam viskam reikia darbo. O darbai ir darbininkai turi būti apmokami. Bet mums dovanotus ir atsiųstus pinigus apie 50,000 litų priėmė p. Smetona, būdamas Lietuvos įgaliotiniu Klaipėdoje ir jūos pavedė kanauninkui Tumui del rytų valnyjimo. O mes jau tiktai mažą dalelę nuo tų 50,000 litų tegavome. Sukilėliams sukilimo metu pritrūko netik aprėdų, bet ir arklių del gurguolio vežimo. Gelbėjimo Komitetas paskolino 20,000 litų arkliams nupirkti. Arklius po sukilimo pasisavino intendentura, bet 20,000 litų mums ir nesiduoda. Visi prašymai lieka ir nėra pabojami. Dabar, jei Gelbėjimo Komitetas norėtų toliau veikti, tai reikėtų bent tarnautojams algas užmokėti, o dabar tai kai kurie tarnautojai jau už 7 mėnesius jokios algos negavo ir norėdami išlikti gyvi, turės darbo kitur ieškoti, o apleisti Gelb. Komitetą. Taigi Gelb. Komitetas tikisi, kad amerikiečiai, sykį savo stiprią pagelbą del išvalnyjimo krašto suteikę, jie ir dabar neatsakys savo pagelbos, idant mes atsiektume tai, ko atsiekti troškome, būtent kraštą sulietuvinti, ir atneš savo auką ant Lietuviškojo aukuro.

Su širdingu sveikinimu,
Vyriausis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas Klaipėdoje.

Martynas Jankus, Pirmininkas
Jonas Vanagaitis, Sekretorius
Jurgis Lebartas
Vilius Šaulinskis

SVEIKATOS DALYKAI

EKZEMA.

Tai odos liga. Esti sausoj ir šlapioji. Didesnis ar mažesnis odos plotas esti apimtas paraudimu, apklotas šašais, žievėmis, kartais žaizdomis; skaudamas vietas labai niežti, degina. Sunkiai gydoma, įkiri liga. Be gydytoj neapsieisi.

GELTLIGĖ.

Oda ir akių baltymai pagelsta, šlapumas esti tamsiai žalsvas. Tai daugių daugiausia nuo kepenų ligos.

Lengvesniais atsitikimais geltligė praeina, jei sureguliuoji valgį, prisižiūri kad viduriai valytūsi prideramai. Bet paprastai liga ilga ir be gydytojo neapseinama.

Dr. J. C. Landžius.

Don Kichotas

(Tęsinys)

rios pusės gaisas eina. Tylumoje beklausydami išgirdo kitą, nepaprastą, negirdėtą garsą. Girdėjosi it retežių tarškėjimas ir kartu reguleriškas tauškėjimas. Toksai nakties tylumoje nesuprantamas tarškėjimas ir tauškėjimas galėjo kiekvienam baimės įvaryti, tik ne Don Kichoto rūšies vyrui. Kaip minėta, naktis buvo tamsi, o mūsų didvyriai buvo krūmuotoj pievoj. Vėjeliui pučiant, šlamėjo lapai. Aušra dar toli buvo. Be to vieta nežinoma. Don Kichotas nei kiek dvasioje nupuldamas, užsižergė ant Rozinanto, prisidengė skydu, nusitvėrė jėtį ir tarė savo skydininkui: "Brangus Sačo, žinok, jog Dievo valia aš gimęs geležiniame amžiuje ir esu skirtas atsteigti auksinį amžių. Aš esu didiems darbams ir prašmatnoms avantiuroms užgimęs. Man lemta atsteigti karžygių-klajūnų ordeną. Savo didvyriškais darbais aš viršysiu visus istorijos karžygius. Ištikimasis tarne, tėmyk nakties tamsą, keistą tylą, lapų šlamėjimą ir tuos nežinomus baisius garsus, kurie daro įspūdį it vanduo pultų nuo mėnulio kalnų. Šitokiose apystovose ir pats karo dievaitis Kovas būtų baimės apimtas. Tečiau man šitokios apystovos tik drąsos priduoda. Paverž, Sančo, Rozinanto paprūgą ir aš leisiuos darban. Per tris dienas čia manęs lauk o jei nesulauksi, tai žinosi, kad aš būsiu žuvęs. Tada galėsi grįžti sau namon."

Sančo, išgirdęs tokius pono žodžius, apsipylė ašaromis. "Ponuli," tarė Sančo, aš nesuprantu, kodel tamstai reikėtų leistis į šią avantiurą. Dabar juk naktis, niekas mus nemato. Mes galime lengvai pasisukti į šalį ir verčiau būti negėrus tris dienas, negu dabar leistis į avantiurą. Mus dabar niekas nemato ir niekas nepalaikys mus bailiais. Kam dabar sau kilpą ant kaklo nerti. Kam čia Dievą gundyti."

"Kaip tu Sančo," tarė Don Kichotas, "neišmaningai kalbi. Aš turiu eiti karžygio pareigas ir niekas nuo to manęs nesulaikys. Taigi paverž paprūgą ir likis čia, o aš grįšiu netrukus gyvas ar negyvas."

Sančo matydamas, kad pono neperkalbės ėmėsi veržti Rozinanto paprūgą, bet tuo pat laiku pasilenkęs supančiojo Rozinantą. Tą padaręs Sančo sušuko: "Vaje, vaje, ponuli. Dievas mane išklausė. Rozinantas negali bėgti. Jei užsispirsi ir varysi jį, tai eisi prieš dangaus duodamą įspėjimą."

Don Kichotas pabandė pavaryti Rozinantą. Tas ėmė šokinoti. Nustebo Don Kichotas ir nutarė liktis iki ims aušti, arba iki Rozinantas galės eiti. "Kadangi Rozinantas negali paeiti," tarė Don Kichotas, "tai priseina lūkuruoti."

Pasitaikė taip kad belaukiant dienos Sančo Panza pasijuto besąs su bėda. Ar tai delto kad jis privalgė vidurius liuosuojančios mėsos ar tai buvo naturalis gamtos pareikalavimas, bet Sančo užsimanė to, ko kitas už jį negalėjo atlikti. Tečiau jis buvo taip baimės apimtas, kad nedrįso nuo Rozinanto šono nei žingsnio pasitraukti. Atidėti reikalą irgi nebuvo galima. Taig ryžosi pasielgti geriausia kaip aplinkybės leido. O padarė štai ką: jis pasiliuosavo tiesiąją ranką, kuria laikėsi balno, ir atsegė sprąstį. Kelnės nukrito ant letenų. Po to pakėlęs marškinius, atstatė dugninę. Bet čia tai tik pradžia. Svarbiausia kaip čia atlikti reikalas be jokio garsmo. Kad to atsiekus pirmiausia sukando dantis, paskui pakėlė pečius ir traukė į save kvapą kiek tik galėjo. Bet nežiūrint į visas pastangas pilvo gale jomarkas pasigirdo. Don Kichotas nugirdęs tai klausė:

"Kas čia do garsmas Sančo?"

"Aš nežinau, ponuli," atsakė Sančo. Aš spėju, ar nebus čia kokia nauja avantiura."

Tuo tarpu dar Sančo turėjo išbaigti ir tas jo laimei labai gerai be garsmo pavyko.

Tečiau Don Kichotas turėjo netik gerą klausą, bet ir uoslę. Kaip tik garai pakilo augštyn, tai jie pasiekė jo nosį. Pažįstamą nemalonų kvapsnį gavęs nosin, Don Kichotas prabilo: "Man rodos tu Sančo labai bijai."

"Taip ponuli," atsakė Sančo, o iš ko dabar matai, kad aš labiau bijau, negu pirma?"

"U-gi iš to kad tu dabar labiau smirdi, negu pirma," tarė Don Kichotas.

"Gal ir taip," atsakė Sančo, "tečiau tai ne mano kaltė, o Jūsų Malonybės, kurs tokiu nepatogiu laiku įvedei į tokią baisią vietą."

"Prašau tavęs Sančo," tarė Don Kichotas užsiėmęs nosį, "paeik tu keletą žingsnių toliau. Ir žiūrėk, kad toliau būtum valyvesnis ir daugiau manę gerbtum."

Bet tuo tarpu Sančo pastebėjo rytuose aušrelę auštant. Tai jis atsargiai išpančiojo Rozinantą. Tasai pajutęs laisvu, sutrypė. Don Kichotas tą paėmė už gerą ženklą ir susijudino. Kai buvo tiek prašvitę, kad matėsi artimieji daiktai, tai Don Kichotas pamanė, kad likimas jau leidžia jam leistis toliau. Tada išnaujo priminęs Sančui apie savo būsimą avantiurą, leidosi į tą pusę, iš kur girdėjosi vandens čiurlenimas ir keistas tauškėjimas. Sančo pilnas baimės sekė paskui. Išėję iš krūmų, inėjo į žalią pievą apsuptą kalneliais. Pakalnėse pasimatė kaimelis ir upelis. Pasirodė, kad iš to kaimelio ėjo keisti garsai. Don Kichotas atsidavė savo panos Dulcinejos globai ir meldė stiprinti jo jėgas šitoje baisioje kovoje. Neužmiršo atsidusti ir į Dievą. Paėjęs dar pusvalandį, visa paslaptis pasirodė, kaip ant delno. Tai besą šeši milveliai, kurių paukšnojimai taip išgąsdino Sančo ir taip sujaudino jo poną. Don Kichotas pamatęs milvelius, muksojo it stabo iškiptas. Sančo pažvelgęs į savo poną pamatė, kad jisai susigėdinęs. Don Kichotas pažvelgė į Sančo ir pamatė, kad jo žandai išsipūtę ir kad jis pagatavas juokais pasileisti. Keturis sykius Sančo buvo nusiraminęs ir keturis sykius jam grįžo noras nusijuokti iš visos širdies. Tas taip supykino Don Kichotą, kad jėčiu taip tvojo jam per nugarą, kad jei per galvą taip būtų tvojęs, tai nebūt reikėję Sančui apie gubernatoriavimą ant salos rūpintis. "Ponuli, prisipažįstu, kad ne vietoj aš juokavau," tarė Sančo atsiprašydamas.

(Bus daugiau)

PROTOKOLAS

L. D. K. S. N. A. APSKRIČIO PROTOKOLAS.

L. D. K. S. N. A. apskričio ekstra suvažiavimas įvyko 1923 m. rugsėjo 30 d. Šv. Roko lietuvių parapijos salėje, 20 Webster St., Montello, Mass.

Suvažiavimą atidarė 1:30 val. po pietų M. M. Kamandulis, apskričio pirmininkas. Maldą atkalbėjo kun. A. Tamoliūnas.

Delegatų prisiuntė sekančios kuopos:—

1 kp. So. Boston, Mass.: Pranas Gudas, Andrius Zaleckas, Kazimieras Kiškis.

2 kp. Montello, Mass.: Mikolas Abračinskas, Juozas Trainavičius, Petras Juškaitis, Kazimieras Peleckas, Julius Baronas, Marijona Čiužienė.

3 kp. Norwood, Mass.: Pranas Kuras, Barbora Adomaitienė, Apolionija Stašaičiutė, Klem. Spirulavičius.

8 kp. Cambridge, Mass.: Vincas Širka, Vincas Gedrimas, Juozas V. Šmilgis, Vladas Jakas. Viso 17 delegatų atstovauja 4 kuopas.

Posėdžių vedimas vienbalsiai pavesta esamai apskričio valdybai. Nepribuvus vicepirmininkei p-lei M. Žukauskaitei, pirmsėdžio pagelbininku išrinktas V. Širka, maršalka K. Pelieckas. Mandatų, įnešimų ir skundų komisijon išrinkta: O. Kašėtaitė, A. Stašaičiutė, B. Adomaitienė.

1) Skaitytas protokolas iš pereito suvažiavimo, kuris vienbalsiai priimtas.

2) M. M. Kamandulis išdavė raportą iš buvusio L. D. S. 8-to seimo, kuris įvyko brželio 26 ir 27 dd. 1923 m. Newark, N. J. Raportas priimtas. Antras atstovas kun. Jonas Švagždys suvažiaviman nepribuvo ir jokio raporto neprisiuntė, nes jo nebuvo tuom laiku Montelloj, tad jo raportas paliktas sekančiam suvažiavimui.

3) Skaitytas laiškas nuo L. D. S. 7-tos kuopos Worcester, Mass. kuriame pareiškiama jog tolians nemanoma prigulėti prie apskričio. Laiškas apsvarstyta ir nutarta parašyti atsakymas; tą darbą atlikti išrinkta komisija, į kurią inėjo Mykolas Abračinskas, Mykolas M. Kamandulis ir Juozas V. Smilgys.

4) Pr. Gudas pranešė apie steigimą Massachusetts valstijoje lietuvių kredito unijos. Pasirodė, kad jau daromi atatinkami žingsniai. Pranešimas užgirta ir komisijai paliktą tolians varyti tą darbą.

5) Seka raportai: Apskričio valdybos pirm. M. M. Kamandulio, raštininko J. V. Smilgio ir iždininko V. Jako. Visi dirbę kiek aplinkybės jiems leidė.

6) Organizatoriai M. M. Kamandulis ir J. Jaskelevičius praneša, kad jie prirašė kelis naujus narius ir užrašė kelis "Darbininkui" skaitytojus. Jų raportai priimti.

7) Rezoliucijų komisija praneša, kad ne ant visų mandatų yra dvasios vadų parašai. Delegatams pasiaiškinus del kokių priežasčių nėra tų parašų, jie tapo priimti ir nutarta, kad toliau turėtų būti dvasios vadų parašai, išskiriant tik tas kuopas, kame dvasios vado nėra.

Įnešimai:

8) 1-ma kp. įneša, kad apskritys pasirūpintų surengti L. D. K. S. centro pirm. K. Pakštui N. A. prakalbų maršrutą.

8-ta kp. kad taip-gi aplankytų ir Maine valstiją, ypač tas kolonijas, kur dar nėra L. D. K. S. kuopų. Įnešimas priimtas ir paliktas valdybai, kad susižinotų su kuopomis dėl maršruto dienų.

9) 1-ma kp. įneša kad apskritis nupirktų nors 10 L. D. K. S. šėrų; įnešimas priimtas ir nutarta pirkti 20 šėrų.

10) 8-ta kp. pageidauja, kad L. D. K. S. N. A. apskričio kiekvienas narys stengtūsi įsigyti nors po vieną L. D. K. S. šėrą. Įnešimas užgirtas.

11) 1-ma kp. įneša, kad apskritys turi pasirūpinti išvažiavimo surengimu sekančią vasarą ir kad tuomi pradėtų anksčiau rūpinties: surasti tinkamą vietą ir iš anksto rengties, kad daugiau garsintų priimtas įnešimas ir išrinkta komisija tą darbą varyti. Komisijon įėjo sekančios ypatos: K. Kiškis, M. M. Kamandulis, A. Stašaičiutė ir V. Širka.

12) 8-ta kp. įneša, kad "Darbininkas" nebūtų siuntinėjamas tiems nariams, kurių mokesčiai yra užsivilkę; po išsikalbėjimo nutarta pasakyti žodžiu centro rašt., kad daugiau tuomi rūpintūs, o ypač kuopų raštininkai turėtų šiuo reikalu susidomėti.

13) 8 kp., kad centras išleistų kokį nors daiktą ant tikietų ir padarytų vajų nevien N. A., bet kad teiktūsi išsiuntinėti visoms L. D. K. S. kuopoms. Įnešimas priimtas ir palikta valdybai, kad pasitartų su centru.

14) 8-ta kp.: kad "Darbininkas" stengtūsi vengti stambių klaidų. Įnešimas priimtas ir nutarta kad valdyba raštu pranėštų redakcijai.

15 8-ta kp.: kad apskritys stengtūsi pritraukti prie apsk. visas L. D. K. S. kuopas gyvuojančias Naujoje Anglijoje. Tai palikta Dr. K. Pakštui pritraukti nepriguliančias prie apskričio per savo prakalbas.

16) 2-ra kp.: kad apskritys paragintų redakciją, kad "Darbininką" išleistų laiku. ("Darbas" išeina laiku, tik paštas suvėlina persiuntimą. Red.).

17) Redaktorius Pr. Gudas klausia ar būtų reikalinga išleisti "Don Kichotą" veikalą, kuris dabar eina per "Darbininką." Po trumpo aptarimo, nutarta kuopų atsiklausti.

18) Nutarta pasiųsti užuojautą gerb. kun. F. Kemėšiui su auka $10.00 dovanų už jo pasidarbavimą del L. D. K. S. vasaros metu. Taip-gi nutarta pasiųsti 5 dol. kad gerb. kun. F. Kemėšis atlaikytų šv. mišias idant Dievas duotų dvasią šventą jojo atkakliems priešams.

19) Suvažiavimas išreiškė gausiu delnų plojimu padėką gerb. kun. A. Tamoliūnui už jo bendradarbiavimą. Prie tos progos kun. A. Tamoliūnas pasakė pritaikintą suvažiavimui prakalbėlę, linkėdamas geriausios kloties.

20) Panelė O. Kašėtaitė užkviečia delegatus bei delegates į vakarienę, kurią surengė vietinė L. D. K. S. 2-ra kuopa. Užkvietimas priimtas gausiu delnų plojimu.

Kasos Stovis.

21) Pas iždininką V. Jaka

apskričio pinigų yra...	$110.84
L. L. P. bonas	100.00
Metinė duoklė 1-mos kp. iš So. Boston, Mass...	4.00
Viso kartu	$214.84
Išmokėta:	
Kun. F. Kemėšiui dovanų.....	45.00
Už sugaištą laiką ir kelionės lėšos į L. D. S. seimą Newark, N. J. M. M. Kamandului..	40.00
Kelionės lėšos į apskričio suvažiavimą rašt. J. V. Smilgiui	1.50
Kelionės lėšos į apskr. suvažiavimą, iždininkui V. Jakui	1.50
Viso išmokėta	88.00
Buvo	214.84
Išmokėta	88.00
Lieka kasoje	26.84
L. L. P. bonas	100.00
Viso	$126.84

22) Sekančiam suvažiavimui vietą surasti palikta apskričio esamai valdybai.

23) Suvažiavimą uždarė M. M. Kamandulis, apskričio pirmininkas 5 val. vakare. Maldą atkalbėjo kun. A. Tamoliūnas.

Pirm. M. M. Kamandulis,
Rašt. J. V. Smilgis.

SKAUDANČIOMS AKIMS
naudok kasdien Murine. Ji atnaujina žiurėjimą ir padaro švarias, gražias akis. Šauni
MURINE FOR YOUR EYES
Sold by all druggists
Murine Co., 9 East Ohio St., Chicago
Write for Free Book: "How to Make the Eyes Beautiful"

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ
VAŽIUOKIT VISI PARANKIU IR TIESIU KELIU
Lietuviai važiuojanti į Pilavą aplenkia lenkų juostą (koridorą). Visa trečia klasa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių ir 8-nių lovų.
Specialiais Kalėdų Išplaukimais
S. S. LITUANIA.....Lapkričio 7
S. S. POLONIA.....Lapkričio 14
Iš New Yorko ir Bostono į Hamburgą $103.50, į Pilavą $106.50, į Libavą ar Memelį 107.—
Iš Bostono į New Yorką per Fall River Liniją.
Kreipkitės prie vietinių agentų.

DR. L. GOLDEN
Bostone: 99 Green Street. Valandos: 3 iki 4 ir 7 iki 8 P. M. Apart pėtnyčios ir nedėldienio vakarų. Telefonas Haymarket 2298.
Roxbury: 16 Crawford St. netoli Warren Street. Valandos: nuo 8 iki 11 ryte, 1 iki 2 ir 6 iki 7 val. vakare apart pėtnyčios ir nedėldienio vakarų. Telefonas Roxbury 0131.
Kalba Angliškai, Rusų, Lenkų ir Lietuvių Kalbomis.

HUDSON, MASS.

Prakalbos.

L. D. K. S. vietos 56 kuopa rengia prakalbas. Jos bus pėtnyčioje spalių 19 d. St. James Hall, 27 Main St., Hudson. Prasidės 7:30 val. vakare.

Kalbėtojumi bus L. D. K. S. centro pirmininkas Dr. Pakštas. Taigi kviečiami visi, kaip nariai taip ir pašaliečiai knoskaitlingiausia dalyvauti.

Kviečia visus

L. D. K. S. Kuopa.

MONTELLO, MASS.

Pas Montellos sandariečius munšainas madoj. Priežodis sako: kokis protas, tokis ir darbas. Montello's sandariečiai kadą laiko kokius susirinkimus, tai visuomet pradeda su stikleliu ir taip anie turi čionai tokią madą, kad be munšaino nei iš vietos. Kad kada užsiprašo kokią nors ypatą ant savo susirinkimų, tai pirmiausia pastato kvortą ir pusėtiną stiklą kožnam vienam. Vis-gi reikėtų turėt supratimas. Ar pribuvęs svetys "juzina" tą gėrimą ar ne. Reikėtų paklaust o ne stačiai pripylus ir liept gert. Čionai pasirodo kad nėra supratimo. Iš pašalies atrodo keistai, kad sandariečiai patys tom pamazgom savo galvas apkvaitinę turi ir nori kitų tokias padaryt. Aš manau, kad su blaivia galva ant sandariečių susirinkimų nesilankys. Kitą kartą bus parašyta Dėdei Pilypui. Gal anas ką patars sandariečiams kaip panaikyt tas paprotys. Kožnoj ligoj reikia gydytojo taip ir čionai reikėtų sandariečiams patarėjo, kad be munšaino viskas geriau galima nuveikt. Ex-Lietuvis.

IŠ SENO PADARAU NAUJĄ
Kas turit pečių kraštus ar šiaip apnikelinotus daiktus surudijusius, pataisysiu kaip naujus ir už pigią kainą. Parašykit atvirutę o aš ateisiu.
A. ARMANAVIČIA
35 Covington St., So. Boston, Mass
(20)

GERBIAMIEMS KLĖBONAMS
Turime "Uždūšinei Dienai" kopertėlių su lakštukais. Kurie norėtumėte, tai malonėkite pasiskubinti su užsakymais.
"DARBININKAS"
366 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Į IR IŠ LIETUVOS ANT SUV. VALST. VALDŽIOS LAIVŲ.
Jus keliausit smagiai po priežiūrą S. V. Valdžios. Greiti laivai puikus valgiai, dideli kambariai, skirtingi kambariai poroms arba patogumai — negašėmynoms, visoki lite gaut daugiau už jusų pinigus. Išplaukimai 2 kartu kas savaitė į Bremen'ą ir kitus portus.
S. S. Pres. Roosevelt.....Spal. 23
S. S. Pres. Harding.....Spal. 27
S. S. Pres. Fillmore.....Lapk. 3
S. S. Leviathan.....Lapk. 10
S. S. America .....Nov. 13
S. S. Pres. Arthur.....Gruod. 5
S. S. Geo. Washington, Gruod. 13
Del kainų ir informacijų rašykit:
UNITED STATES LINES
75 State St., Boston, Mass.
Lokalini agentai visuose miestuose
Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS SANDĖLIS
visokių žolių, šaknų, žiedų ir tt.
Pilangos trejanka 50c., puplaiškiai 25 c., Ramunėliai 20c., Liepos žiedai 15c., Paršuančius 20c., Senesų ankštukės del vidurių liuosavimo 10c., Pelinos 15c., žolės nuo nervų išgąsties, bemigės, galvos skaudėjimo ir nusyse užimo 75c., nuo reumatizmo 50c., nuo strėnų skaudėjimo 50c., kudugių uogų svaras 25c. Visokios žolės yra pakeliuose su lietuviškais nurodymais kaip anuos vartoti. Žolių katalogą siunčiame už 10 centų. Maldų knyga, "Aukso Altorėlis," Tilžės spaudimo, prastu apdaru 75c., skurinin $1.50; celuloido apdaru $1.50; "Vainikėlis," skuros apdaru $1.25; Kantičkos $1.50; Gyvenimas Šventųjų, apdaryta, $7.00.
Valstai nuo kosulio ir Asthmos $1.75 už bonkutę. Už prisiuntimą rokuojame 10c. viršaus ant kiekvieno $1.00 vertės. Reikalaujame agentų visose apygardose.
M. ŽUKAITIS
449 Hudson Ave., Rochester, N. Y

PARSIDUODA PIGIAI
Beveik naujas 5 šeimynų kampinis namas su krautuve; po 5-kius kambarius sumaudynėmis, skalbynėmis, pečiais, etc.; geroj vietoj So. Bostone; geros rendos; ant greito pardavimo prekė tik $15,800 ir lengvos išlygos.
3-jų šeimynų, 16 kambarių namas su visais naujos gadynės įtaisais (improvement) šildomas pečius; geras šmotas žemės ir arti Broadway, So. Bostone, prekė $10500; $2500 įnešti. Kreipkitės į
IVAŠKEVIČIAUS OFISAS
361 West Broadway South Boston, Mass.
ARBA
110 Tremont Street Room 508 Boston, Mass.

Jonas Jakštas
Pranešame, kad tik ką atidariau BUČERNĘ ir GROSERNĘ, kurioje galite gauti visokios MĖSOS. Viskas švaru, ir šviežia. Lietuviai prašomi remti savuosius.
JONAS JAKŠTAS
257 Fifth Street, (kampas F St.) South Boston, Mass.

NEW ENGLAND COKE
Tikras Kuras
New England Coke yra geriausis kuras. Yra tai tiesioginis mokslo padaras.
New England Coke specialiai padaromas kad patenkinti reikalavimus N. Anglijos namuose.
New England Coke yra kietas kuras, geras šildytojas, mažai pelenų. Negadina pečiau
New England Coke
111 DEVONSHIRE ST., BOSTON, MASS.
Main 8532 —TELEFONAI— Main 2723

Eagle "Mikado" Pencil No. 174
Cordavimui pas Jusų Krautuvininką. Penkių kokybių
KLAUSK GELTONO SU RAUDONA JUOSTELE PAIMELIO
EAGLE MIKADO
EAGLE PENCIL COMPANY, NEW YORK

KUN. P. KAŠČIUKO ANTRAŠAS.
Nuo šio laiko mano pastovus antrašas bus: 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
Su tikra pagarba,
Kun. P. Kaščiukas,
Šv. Kaz. Dr-jos Kaune, Generalis Įgaliotinis Amerikoje.

REIKALINGAS ZOKRISTIJONAS:
Nuo 1-os d. lapkričio šių 1923 m. reikalingas zokristijonas-janitorius prie Švč. Panelės Apreiškimo bažnyčios, Brooklyn, N. Y. Darbai: varpus ant pamaldų paskambinti, bažnyčią, mokyklą ir šalygatves švariai užlaikyti ir pečius (boilerius) kurenti. Nevedusim yra kambarys mokyklioje. Kreipkitės šiuo antrašu:
REV. N. J. PETKUS,
259 North Fifth St., Brooklyn, N. Y.

"GAS IS BOSTON'S FUEL"
Pasakyk Gazo Agentui parodyti Jums
"IWANTU" gerą GAZINĮ PROSĄ
Prosija į abi pusi vienodai lengvai. Visada karštis vienodas. Savaitės prosijimo išlaidos 3c.
See Nearest Office of
BOSTON CONSOLIDATED GAS CO.
"GAS IS BOSTON'S FUEL"

JUOZAS A. ŠVAGŽDYS
REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC & JUSTICE OF THE PEACE
Padarau visokius dokumentus pirkimui ir pardavimui ir atlieku visus notary public darbus. Su reikalais kreipkitės šiuo adresu:
JUOZAPAS A. ŠVAGŽDYS
401 Fourth St., So. Boston, Mass.

GEORGE H. SHIELDS
ADVOKATAS
811-812 Old South Building
294 Washington Street
BOSTON, MASS.
Valandos: 9 A. M. iki 5:30 P. M.
Gyvenimo vieta
10 WINTHROP STREET, EAST BOSTON
Tel. East Boston 152—J.
Tel. Main 2483

NAMAI--MORGIČIAI
Parduodu namus ir parūpinu mortgičius. Visais pirkimo, pardavimo ir įvairiais kitais reikalais kreipkitės pas manę.
A. F. KNEIZYS,
494 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 0770

BRONIS KONTRIM
Constable, Justice of the Peace, Real Estate and Insurance.
Visados esu gatavas jums patarnauti kogeriausiai. Kreipkitės į Lietuvišką Agentūrą: 361 W. Broadway, South Boston, Mass. Tel. S. Boston 0605 arba S. Boston 2483—W.

MATULAITIS IR NESIACKAS
Lietuviai Siuvėjai
Siuvam geriausiai ir naujausios mados vyrams drapanas, pataisom, išvalom ir nudažom. Kas norite turėti geras ir naujausios mados drapanas, ateikite pas mus po numeriu
247 D ST., SO. BOSTON, MASS.

DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
DANTISTAS
Tel. Brockton 5112—W.
(Kampas Broad Street)
705 Main St., Montello, Mass.

Tel. So. Boston 270
J. MACDONELL, M. D.
Maloniai susikalbėti ir lietuviškai.
OFISO VALANDOS:
Rytais iki 9 val. Po pietų nuo 1—3.
Vakarais nuo 6 iki 9.
590 Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 323
LIETUVYS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
Laikinai perkėlė ofisą po No.
426 BROADWAY, So. BOSTON, MASS.
Ofiso Valandos:
Nuo 10 iki 12:30 ryte ir nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. vak.
Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais.

16 Metų South Bostone
DR. H. S. STONE
AKIŲ SPECIALISTAS
900a W. BROADWAY
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

Tel. So. Boston 2488
DR. J. C. LANDŽIUS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
506 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Kampas G St. ir Broadway).
VALANDOS: 9—11, 2—4, 7—9

DID. LIET. KUN. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

PIRMININKAS — Vincas Zaleckas, 81 Mercer St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Antanas Pastelis, 146 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Antanas Macejunas, 450 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Juozapas Vinkevičius, 906 E. B'way, So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andrius Zalieckas, 307 E. 9-th St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Aleksandra Jaimokas, 115 Granite St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio dr-ja laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio po No. 694 Washington St., Boston, Mass., 6-tą v. vakare. Ateidami draugės ir naujų narių su savim atsiveskite prie musų dr-jos prirašyti.

ŠV. JONO EV. BL. PASELPINĖS DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — J. L. Petrauskas, 250 Gold St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Kazys Ambrozas, 492 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Julius Savickas, 111 Bowen St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠTININKAS — J. Švagždys, 171 W. 5-th St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — A. Naudžiunas, 885 E. Broadway, S. Boston, Mass.
MARŠALKA — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą val. po pietų šv. Petro parapijos salėj, 492 E. Seventh St., South Boston, Mass.

ŠV. ELŽBIETOS DRAUGIJOS HARTFORD, CONNECTICUT VALDYBOS ADRESAI.

Elžb. Mieliukienė, pirmininkė, 44 Cedar St., Hartford, Conn.
O. Labickienė, vice-pirmininkė, 90 Sheldon Street, Hartford, Conn.
P. Labickienė, iždininkė, 44 Madison St., Hartford, Conn.
Marijona Katkauskaitė, fin. raštininkė, 16 Atlantic St., Hartford, Conn.
R. Pundzienė, prot. raštininkė, 19 Walcott St., Hartford, Conn.

Šios draugijos susirinkimai buna kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio bažnytinėje salėje.

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ANTRAŠAI.

PIRMININKAS — Vl. Paulauskas, 314a 3-th St. Tel. So. B. 3335—R.
VICE-PIRM. — J. Jarutis, 440 E. 6-th St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — A. Janušonis, 1426 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — K. Kiškis, 492 E. 8-th St., So. Boston, Mass.
IŽDININKAS — L. Švagždis, 111 Bowen St., So. Boston, Mass.
TVARKDARIS — P. Laučka, 366 E. Fifth St., So. Boston, Mass.

DRAUGIJOS antrašas reikale — 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko 3-ią nedėldienį kiekvieno mėnesio 1-mą val. po pietų, parapijos svetainėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.